

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DNR-70-116(23)/15/16/TN

Warszawa, dnia 22 stycznia 2016 r.

DECYZJA nr DNR-1/6/2016

Na podstawie art. 33a ust. 2 pkt 2 w związku z art. 10 ust. 1 i art. 13 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. z 2015 r. poz. 322), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wszczętego z urzędu w sprawie wprowadzenia na rynek produktu niespełniającego wymagań bezpieczeństwa, tj. rozgałęźnika model R-1-P, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nakłada na przedsiębiorcę Stanisławę i Andrzeja Tomczak „Timex” spółka jawna z siedzibą w Szczecinku karę pieniężną w wysokości 10 000 zł (słownie: dziesięć tysięcy złotych), płatną do budżetu państwa.

Uzasadnienie

Pismem z 3 listopada 2015 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej „Prezesem UOKiK”), zgodnie art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23), powiadomił przedsiębiorcę Stanisławę i Andrzeja Tomczak „Timex” spółka jawna z siedzibą w Szczecinku (zwanego dalej „stroną postępowania”) o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wprowadzenia na rynek produktu niespełniającego wymagań bezpieczeństwa, tj. rozgałęźnika model R-1-P, zwanego dalej „rozgałęźnikiem”.

Dowód: pismo Prezesa UOKiK z 3 listopada 2015 r. - k. 1-2 akt postępowania Prezesa UOKiK.

Postępowanie to było konsekwencją ustaleń dokonanych w toku postępowania administracyjnego przeprowadzonego przez Prezesa UOKiK na podstawie ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. z 2015 r. poz. 322), zwanej dalej „ustawą o ogólnym bezpieczeństwie produktów”, w sprawie ogólnego bezpieczeństwa rozgałęźnika. W jego toku strona postępowania nie przedstawiła dowodów potwierdzających, że rozgałęźniki są bezpieczne, ani świadczących o wyeliminowaniu przez nią zagrożeń stwarzanych przez te produkty. W związku z powyższym, w decyzji nr DNR-1/80/2015 z 26 sierpnia 2015 r. Prezes UOKiK uznał, że rozgałęźniki nie spełniają wymagań bezpieczeństwa określonych w art. 4 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów oraz nałożył na stronę postępowania obowiązki określone w art. 24 ust. 4 pkt 1 lit. b i pkt 2 lit. b tej ustawy.

Pismem z 3 listopada 2015 r. Prezes UOKiK zlecił Zachodniopomorskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Inspekcji Handlowej przeprowadzenie kontroli u strony postępowania, której przedmiotem miało być m.in. ustalenie cen sprzedaży rozgałęźników dla poszczególnych dystrybutorów z 2014 r.

Dowód: pismo Prezesa UOKiK z 3 listopada 2015 r. - k. 3-4 akt postępowania Prezesa UOKiK.

Pismem z 10 grudnia 2015 r. Zachodniopomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej przekazał Prezesowi UOKiK akta kontroli przeprowadzonej u strony postępowania.

Dowód: pismo Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z 10 grudnia 2015 r. - k. 7-147 akt postępowania Prezesa UOKiK.

Pismem z 28 grudnia 2015 r. Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania o przysługującym jej prawie do zapoznania się ze zgromadzonymi aktami sprawy oraz prawie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

Dowód: pismo Prezesa UOKiK z 28 grudnia 2015 r. - k. 148 akt postępowania Prezesa UOKiK.

Strona postępowania nie skorzystała z przysługujących jej praw.

Prezes UOKiK ustalił i stwierdził:

Przedsiębiorca Stanisława i Andrzej Tomczak „Timex” spółka jawna z siedzibą w Szczecinku wprowadził rozgałęźnik na rynek i jest producentem w rozumieniu art. 3 pkt 2 lit a ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów. Zgodnie z tym przepisem, za producenta uznaje się przedsiębiorcę prowadzącego działalność polegającą na wytwarzaniu produktu albo każdą inną osobę, która występuje jako wytwórca, umieszczając na produkcie bądź do niego dołączając swoje nazwisko, nazwę, znak towarowy bądź inne odróżniające oznaczenie. Na opakowaniu rozgałęźnika znajdują się dane strony postępowania z informacją, że jest ona producentem tego produktu oraz kod kreskowy wskazujący, że strona postępowania jest podmiotem odpowiedzialnym za wprowadzenie rozgałęźnika na rynek (ustalenia dokonane na podstawie wyszukiwarki kodów kreskowych ze strony internetowej www.gepir.pl).

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, producent zobowiązany jest wprowadzać na rynek wyłącznie produkty bezpieczne. Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, produktem bezpiecznym jest produkt, który w zwykłych lub innych, dających się w sposób uzasadniony przewidzieć warunkach jego używania, z uwzględnieniem czasu korzystania z produktu, a także, w zależności od rodzaju produktu, sposobu uruchomienia oraz wymogów instalacji i konserwacji, nie stwarza żadnego zagrożenia dla konsumentów lub stwarza znikome zagrożenie, dające się pogodzić z jego zwykłym używaniem i uwzględniające wysoki poziom wymagań dotyczących ochrony zdrowia i życia ludzkiego. Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, produkt, który nie spełnia wymagań określonych w art. 4 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, nie jest produktem bezpiecznym.

W decyzji nr DNR-1/80/2015 z 26 sierpnia 2015 r. Prezes UOKiK uznał, że rozgałęźniki nie spełniają wymagań określonych w art. 4 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, a stwarzane przez nie zagrożenie jest poważne w rozumieniu art. 5 ust. 3 tej ustawy. Strona postępowania nie złożyła wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, zatem decyzja ta jest ostateczna.

W związku z tym, że Prezes UOKiK uznał, iż rozgałęźniki nie spełniają wymagań bezpieczeństwa określonych w art. 4 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, wprowadzający je na rynek przedsiębiorca Stanisława i Andrzej Tomczak „Timex” spółka jawna z siedzibą w Szczecinku naruszył obowiązek określony w art. 10 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, co wyczerpuje przesłanki określone w art. 33a ust. 2 pkt 2 powyższej ustawy.

Zgodnie z art. 33a ust. 2 pkt 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, za wprowadzenie na rynek produktu niespełniającego wymagań bezpieczeństwa, Prezes UOKiK może nałożyć na producenta karę pieniężną w wysokości do 100 000 zł.

Kara pieniężna, nakładana na podstawie ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów ma charakter fakultatywny, co oznacza, że Prezes UOKiK w ramach uznania administracyjnego decyduje, czy w danej sprawie nałożenie kary jest zasadne. Mając na względzie poważne zagrożenie stwarzane przez rozgałęźnik, brak współpracy z Prezesem UOKiK w toku postępowania wszczętego pismem z 6 lipca 2015 r., a także okoliczność, że nie jest to pierwsze naruszenie przez stronę postępowania przepisów ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, Prezes UOKiK uznał w niniejszej sprawie za celowe nałożenie na nią kary pieniężnej. W stosunku do strony postępowania toczyły się wcześniej postępowania administracyjne dotyczące ogólnego bezpieczeństwa adapterów (decyzja nr 12/2003 z 24 czerwca 2003 r. i decyzja nr DNR-1/105/2015 z 18 listopada 2015 r.) oraz gniazd wtyczkowych (decyzja nr DNR-1/78/2013 z 1 sierpnia 2013 r.), które należą do tej samej kategorii (artykuły elektryczne), co rozgałęźniki będące przedmiotem niniejszego postępowania. Prezes UOKiK uznał więc, że strona postępowania powinna mieć świadomość zagrożenia stwarzanego przez ten rodzaj produktów i zwiększyć nadzór nad ich bezpieczeństwem.

Prezes UOKiK, zgodnie z art. 33a ust. 4 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, przy ustalaniu wysokości kary uwzględnił w szczególności stopień oraz okoliczności naruszenia obowiązków przez stronę postępowania. Działalność strony postępowania ma charakter profesjonalny (zawodowy), co oznacza, że konsumenci mają prawo oczekiwać, iż wprowadzane przez tego przedsiębiorcę na rynek produkty będą spełniały wymagania bezpieczeństwa. Z orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego wynika powinność obywateli co najmniej podstawowej orientacji w przepisach prawnych. Zakres wymaganej wiedzy jest zróżnicowany – nie ulega wątpliwości, że lepsza znajomość prawa jest oczekiwana od osoby prowadzącej działalność gospodarczą w określonej dziedzinie – powinna ona być zorientowana w przepisach prawnych regulujących tę działalność w stopniu wystarczającym do jej poprawnego prowadzenia (wyrok NSA OZ w Gdańsku z 29 listopada 2000 r., I SA/Gd 1185/98).

Za okoliczność obciążającą Prezes UOKiK uznał fakt, że wobec strony były wcześniej prowadzone trzy postępowania na podstawie ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów dotyczące artykułów elektrycznych, zatem powinna być ona świadoma ciężących na niej obowiązków oraz zakazu wprowadzania na rynek produktów niespełniających wymagań

bezpieczeństwa. Prezes UOKiK wziął również pod uwagę fakt, że strona postępowania wprowadziła na rynek dużą ilość produktów niespełniających wymagań bezpieczeństwa (co najmniej 13 744 rozgałęźniki), co niewątpliwie wpływa na poszerzenie kręgu potencjalnych użytkowników, którzy poprzez zakup rozgałęźników byli narażeni na stwarzane przez nie zagrożenie. Okolicznością obciążającą jest również fakt, że w toku postępowania zakończonego decyzją nr DNR-1/80/2015 z 26 sierpnia 2015 r. strona postępowania nie podjęła współpracy z Prezesem UOKiK – nie ustosunkowała się do pisma z 6 lipca 2015 r. oraz nie przekazała żadnych informacji i dowodów, o które się zwrócił się organ nadzoru (m.in. nie wskazała liczby rozgałęźników wprowadzonych na rynek oraz okresu ich sprzedaży). Na niekorzyść strony postępowania przemawia również długi okres obowiązywania norm PN-IEC 60884-1:2006/A1:2009 „*Gniazda wtyczkowe i wtyczki do użytku domowego i podobnego. Część 1: Wymagania ogólne*” oraz PN-IEC 60884-2-5:2002 „*Gniazda wtyczkowe i wtyczki do użytku domowego i podobnego. Część 2-5: Wymagania szczegółowe do rozgałęźników wtyczkowych*”, określających wymagania bezpieczeństwa stawiane tej grupie produktów, a wymagań tych rozgałęźniki nie spełniały. Prezes UOKiK wziął również pod uwagę okoliczność, że działalność związana z rozgałęźnikiem jest jednym z głównych przedmiotów działalności strony – zajmuje się ona bowiem produkcją sprzętu elektrycznego.

W niniejszej sprawie Prezes UOKiK nie znalazł okoliczności przemawiających na korzyść strony postępowania.

W postępowaniach prowadzonych na podstawie ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, kryterium pomocniczym przy określeniu wysokości kary pieniężnej stanowi wysokość korzyści majątkowej osiągniętej przez stronę postępowania ze sprzedaży produktów będących jego przedmiotem. Korzyść osiągniętą ze sprzedaży produktów stanowi iloczyn sprzedanych produktów, które nie spełniają ogólnych wymagań bezpieczeństwa i nie zostały przez przedsiębiorcę odzyskane (tj. nieodebranych od dystrybutorów i konsumentów) oraz średniej ceny sprzedaży jednej sztuki produktu. Na podstawie zgromadzonej dokumentacji Prezes UOKiK ustalił, że w okresie 2014-2015 strona postępowania wprowadziła na rynek 13 744 rozgałęźniki, z czego wycofała 430 sztuk, zatem liczba sprzedanych i nieodebranych rozgałęźników wynosi 13 314 sztuk. Przy ustalaniu ceny sprzedaży jednej sztuki rozgałęźnika Prezes UOKiK oparł się na znajdujących w aktach sprawy zestawieniach sprzedaży, w których strona postępowania stosowała różne ceny sprzedaży rozgałęźników. Prezes UOKiK przyjął zatem jako średnią cenę sprzedaży jednej sztuki rozgałęźnika średnią arytmetyczną najwyższej (4,08 zł) oraz najniższej (1,92 zł) ceny

sprzedaży. Obliczona w ten sposób korzyść majątkowa strony postępowania ze sprzedaży 13 314 rozgałęźników wynosi 39 942 zł.

Wymierzając powyższą karę, Prezes UOKiK uwzględnił wagę naruszenia przez stronę postępowania przepisów o ogólnym bezpieczeństwie produktów. Należy podkreślić, że nałożona na stronę postępowania kara pieniężna stanowi jedynie 10 % maksymalnego wymiaru kary, wynoszącego - zgodnie z ustawą o ogólnym bezpieczeństwie produktów - 100 000 zł. Prezes UOKiK uznał, że kara określona w sentencji decyzji jest adekwatna do stwierdzonych naruszeń, spełni swój skutek prewencyjny i skłoni przedsiębiorcę do nienaruszania przepisów z zakresu ogólnego bezpieczeństwa produktów.

W związku z powyższym, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Zgodnie z art. 33a ust. 5 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się decyzji Prezesa UOKiK na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów: NBP O/O Warszawa 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000.

Pouczenie:

Na podstawie art. 127 § 3 w związku z art. 5 § 2 pkt 4 Kodeksu postępowania administracyjnego oraz w związku z art. 29 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2015 r. poz. 184 i 1618) oraz na podstawie art. 129 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego, w związku z art. 26 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, od niniejszej decyzji stronie nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z niniejszej decyzji może, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, zwrócić się do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.

z up. Prezesa Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów
Dyrektor
Departamentu Nadzoru Rynku
Anna Mazurak